

2. Ленская С.А. Производственные фонды как экономическая категория / С.А. Ленская. - М.: Экономика, 1982. — 128 с.

УДК 330.322

**ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ БУДІВНИЦТВА ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ
ДОЖИМНИХ КОМПРЕСОРНИХ СТАНЦІЙ ПАТ**

«УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»

Ю. П. Колбушкін

НАК «Нафтогаз України»

e-mail: kolbushkin@naftogaz.com

Н. М. Андрійшин

ПАТ «Укргазвидобування»

e-mail: nazar.andriishin@ugv.com.ua

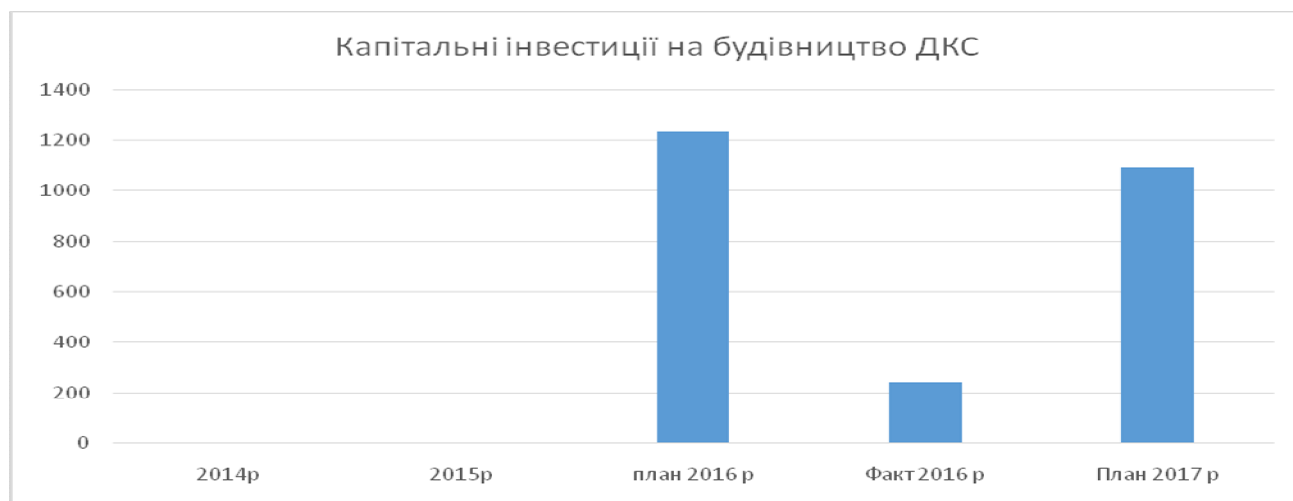
Дожимні компресорні станції (далі – ДКС) призначені для компримування та подачі видобутого газу в магістральні газопроводи. Надійність і довговічність компресорних станцій повинна поєднуватися з їх економічністю, екологічністю і безпекою їх експлуатації.

В процесі розробки газових та газоконденсатних родовищ відбувається зниження пластового тиску, що в свою чергу призводить до падіння тиску у всій системі, та в процесі експлуатації настає момент, коли тиск газу на виході установок комплексної підготовки газу (далі – УКПГ) стає недостатнім для подачі природного газу в магістральні газопроводи та споживачам з заданою витратою, і починається період компресорної експлуатації родовища. На даний час в умовах падаючого видобутку газу на більшості газових та газоконденсатних родовищах ПАТ «Укргазвидобування», що знаходяться на завершальній стадії розробки, необхідно поступове зниження вхідних тисків на існуючих ДКС що можливо реалізувати за рахунок вводу в експлуатацію нових газоперекачувальних агрегатів (далі – ГПА) – для забезпечення подачі газу в магістральні газопроводи та модернізації існуючого морально та фізично застарілого газоперекачувального обладнання для забезпечення стабілізації і збільшення видобутку газу. У більшості випадків наявних потужностей встановленого обладнання на ДКС для цього вже не вистачає, і тому необхідно введення додаткових потужностей для підтримання працездатності й підвищення надійності роботи наявних ДКС.

Будівництво нових та розширення існуючих ДКС необхідна для забезпечення стабілізації видобутку газу в умовах падіння пластових тисків та забезпечення резерву компресорних установок. Стабілізація, збільшення видобутку природного газу та забезпечення резерву на існуючих ДКС має стратегічне значення для виконання плану з видобутку природного газу ПАТ «Укргазвидобування».

Для вирішення цього завдання необхідно встановлювати компресорні установки нового покоління економічні, надійні та з високим коефіцієнтом корисної дії.

Планові витрати в грошовому виразі за 2014-2016 рр. та заплановані витрати на 2017р. на придбання компресорних установок ПАТ «Укргазвидобування», наведені на рисунку 1.

Рис. 1 Капітальні інвестиції на будівництво компресорних установок ПАТ «Укргазвидобування»

В 2016 році було придбано ряд компресорних установок ДКС перелік яких та місця їх встановлення наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Перелік та місця встановлення компресорних установок ДКС

Назва ДКС	Марка компресора	Марка приводу	Потужність кВт	Продуктивність тис.м ³ /добу
ДКС Рубанівка	GrassoEP-E18T-28	CAT G3304 (Caterpillar)	71	15
ДКС Хідновичі	JGJ/2-1	CATG3408 (Caterpillar)	317	150
	JGJ/4-2	CAT G3512 (Caterpillar)	749	150
ДКС Держів	JGJ/4-2	CAT G3512 (Caterpillar)	749	250
ДКС Любешів	JGJ/2-2	CAT G3408 (Caterpillar)	317	120
ДКС Ульянівка	Ariel JGC/4-1	CAT G3608 (Caterpillar)	1864	800

З метою збільшення видобутку газу в 2017 році заплановано будівництво нових та розширення існуючих ДКС в кількості 7 штук, на яких необхідно встановити 9 сучасних компресорних установок:

Яблунівська ДКС (нульова ступінь з двома КУ) - для підвищення вхідного тиску на існуючій ДКС (у зв'язку зі зниженням робочих тисків на свердловинах).

ДКС-Комарно (одна додаткова КУ на другій ступені) – для забезпечення подачі всього видобутого газу в магістральний газопровід.

ДКС-Пасічна – нова компресорна станція (три КУ) - для компримування газу Битків-Бабчинського родовища та подачі в магістральний газопровід.

ДКС-Летня (одна додаткова КУ) – для забезпечення компримування всього видобутого газу та забезпечення резерву.

Скворцівська ДКС (одна КУ) – для компримування та подачі газу в газопровід у зв'язку зі зниженням робочих тисків на свердловинах.

ДКС-Вишня (одна КУ) будівництво під ключ – для компримування та подачі газу в газопровід у зв'язку зі зниженням робочих тисків на свердловинах.

Така інвестиційна стратегія дасть змогу наблизитись до реалізації Програми «20/20» та виконання планових показників з видобутку газу.

Світовий ринок виробників компресорних установок є високоспеціалізованим, тому нові учасники з'являються в основному шляхом корпоративних перетворень.

Продаж компресорних установок здійснюється переважно двома шляхами: безпосередньо виробниками або представниками (дилерами) виробників, які у змозі надавати додаткові послуги кінцевому споживачеві. Така ситуація влаштовує ПАТ «Укргазвидобування», оскільки дає можливість отримати продукцію відповідно до загальноприйнятих в Товаристві вимог щодо здійснення закупок.

Основні виробники компресорних установок розташовані в США, Канаді, Європі, Аргентині, які є лідерами на ринку обладнання та послуг для нафтогазової галузі з високим рівнем ефективності та надійності. Це обумовлено як більш високим технічним рівнем розвитку цих країн, так і (в разі США) наявністю великого власного ринку збуту компресорного обладнання.

Компресорні установки виробництва України не мають великого попиту у зв'язку з не найвищою надійністю та відсутністю модернізації.

В даний час на ринку компресорних установок існує наступний ряд провідних підприємств – вітчизняних та зарубіжних виробників та їх представників таких як: «GeneralElectric»; «SolarTurbines»; «ArielCorporation»; «Siemens»; «Dresser-Rand S.A.S»; «S.C.EUROGASSYSTEMS.R.L.»; ПАТ "Сумське НВО»; АТ "НВАТ «ВНДІкомпресормаш» та інші.

Економічне обґрунтування стратегії визначає витрати та очікувані доходи від її реалізації та включає:

– фактори зростання прибутку – закупівля компресорних установок забезпечить додаткові обсяги видобутку природного газу і вилучення вуглеводнів;

– підвищення надійності продукції – розширення кола учасників, сприяє збільшенню конкуренції і як наслідок підвищення якості та надійності продукції;

– чинники зниження витрат (зменшення ціни, зниження витрат за іншими напрямками) – залучення якомога більшого кола учасників (зменшення або відміна квот, залучення до участі у торгах нерезидентів) впливає на зменшення ціни даної продукції;

– напрямки операційної діяльності, де очікується отримання позитивного економічного ефекту – забезпечення стабільної роботи родовищ, що забезпечить збільшення видобутку природного газу, що є основною метою діяльності підприємства.

Отже, будівництво нових та розширення існуючих ДКС забезпечить стабілізацію та збільшення видобутку природного газу, що, в свою чергу, збільшить прибутки Товариства.

УДК 334.02:338.4

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

О. Ю. Кушлик, Л. І. Ріщук

Івано-Франківський Національний технічний університет нафти і газу

e-mail: reg@nung.edu.ua

Електроенергетична галузь зазнала глибоких перетворень через зміну законодавства, розвиток ринкових відносин, модернізацію обладнання, інноваційну діяльність. В умовах подолання цілої низки проблем та створення передумов для вільного вибору постачальника електроенергії споживачами, енергопостачальні підприємства змушені орієнтуватися на потреби споживачів, створювати умови для взаємовигідної довгострокової співпраці. Питання ефективності функціонування енергетичних підприємств, оптимізації їх діяльності та утримання конкурентних переваг на ринку набувають особливої актуальності.

В результаті дослідження взаємозв'язку стратегічних планів у розрізі державного та галузевого управління визначено часткову присутність індикативної форми планування, оскільки стратегічний план розвитку держави декларує стратегічні орієнтири активної державної політики розвитку галузей. Спрямованість процесів визначення цілей і пріоритетів з вищого рівня на нижчий не суперечить самостійності суб'єктів стратегічного планування у визначенні пріоритетів і цілей розвитку підприємств, а є логічним способом забезпечення ефективності стратегічного управління на загальнодержавному та галузевих рівнях використанням сучасних і дієвих технологій управління.

Розвиток енергопостачальних підприємств обумовлений чітко визначеними цілями та пріоритетами, які відповідають умовам середовища функціонування та корелюють з цілями державної енергетичної політики.